

Hamkelasi.ir

نام درس: فارسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۱۰/۰۸
ساعت امتحان: ۸:۰۰
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
مدیریت منطقه ۲
دبیرستان دوره دوم پسرانه سعادت آباد
سوالات امتحان پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

نام و نام خانوادگی:
پایه و رشته:
شماره داوطلب:

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:		نمره به حروف:	
	نمره تجدید نظر به عدد:		نمره به حروف:	
	نام دبیر: حسن ارسطویی		تاریخ و امضاء:	
بارم	سوالات		ردیف	

۴	عبارت‌های زیر را به فارسی امروزی بازنویسی کنید:	الف
	۱- تا شوخ از خود باز کنم. (۰,۲۵)	
	۲- ما را به نزدیک خود باز گرفت. (۰,۲۵)	
	۳- دو دست را تا فراز کله نمایان ساخت. (۰,۲۵)	
	۴- در چنان بیغوله‌ای آشنایی غنیمتی بود. (۰,۲۵)	
	۵- خواست کزان ورطه قدم درکشد. (۰,۵)	
	۶- از آموختن ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی. (۰,۵)	
	۷- گر ذوق نیست ترا کژ طبع جانوری. (۰,۵)	
	۸- حسودان تنگ نظر و عنودان بد گهر گمراهش کردند. (۰,۵)	
	۹- گفتم که بر خیالت راه نظر ببندم. (۰,۵)	
	۱۰- ای روح لیلۀ القدر، حتی مطلع الفجر. (۰,۵)	

۴	لغت‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است را معنی کنید. ۱- از آن دهان <u>هَرَّای</u> شیر می‌خروشد. (۵, ۰) ۲- او در مقابله ی <u>لِئیمی</u> کریمی بود. (۵, ۰) ۳- گفتم خوشا هوایی کز باد <u>خُلْد</u> خیزد. (۵, ۰) ۴- دست معلم از <u>وَقَب</u> حیوان روان شد. (۵, ۰) ۵- هر که در <u>مَسْلُخ</u> گرمابه بود، همه بر پای خاسته بودند. (۵, ۰) ۶- اشتر به شعر عرب در حالت است و <u>طَرَب</u>. (۵, ۰) ۷- هر که داد از خویشتن بدهد از داور <u>مُسْتَعْنی</u> باشد. (۵, ۰) ۸- و آن همه <u>هِنگامه‌ی</u> دریا بدید. (۵, ۰)	ب									
۲	املا: از میان لغت‌های زیر کلمه‌های غلط را بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. (۴ غلط) غُلْغله زن، مَوْلِع، خُرْمَت، مَعْلُوف، تباهی، قارب، مَحْمَصه، خِطابه، تَلاتَم، زینهار، فُرقت، وُصْلَت، ماسِوا، سُولَت، زَلَت، سیرت.	پ									
۴	دستور ۱- اجزای جمله‌ی زیر را مشخص کنید و نقش هر یک را بنویسید. (۱) علی درس را در کلاس می‌خواند. ۲- نوع واژه‌های زیر را مشخص کنید. (ساده / مرکب / مشتق / مشتق - مرکب) (۱) گلزار - گلاب - گل - دانش‌آموز ۳- جدول زیر را کامل کنید. (۱ نمره) <table border="1" data-bbox="459 1590 1157 1724"> <tr> <th>فعل</th><th>امر</th><th>مضارع اخباری</th></tr> <tr> <td>شنیده بودی</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>خواهند پرسید</td><td></td><td></td></tr> </table> ۴- نوع «واو» در عبارت‌های زیر را مشخص کنید. و تفاوت آن‌ها را بیان کنید. (۱) زندگی و سفر مانند هم هستند. در طول زندگی سفر می‌کنیم و در سفر هم زندگی می‌کنیم.	فعل	امر	مضارع اخباری	شنیده بودی			خواهند پرسید			ت
فعل	امر	مضارع اخباری									
شنیده بودی											
خواهند پرسید											

نام و نام خانوادگی:

پایه و رشته:

شماره داوطلب:

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
مدیریت منطقه ۲
دبیرستان دوره دوم پسرانه
سوالات امتحان پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

نام درس: فارسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۱۰/۰۸
ساعت امتحان: ۸:۰۰
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

۴	آرایه‌های ادبی ۱- با توجه به سروده‌ی زیر شعر سپید من، رو سیاه ماند / که در فضای تو به بی وزنی افتاد. الف (قسمت‌های مشخص شده به ترتیب، در بردارنده‌ی آرایه‌های و هستند. (۵، ۰) ب (چرا شاعر، شعرش را سپید نامیده است؟ (۵، ۰) ۲- در عبارت زیر سجع‌ها را مشخص کنید. (۵، ۰) در بهشت انهار و اشجار است و در قرآن، اخبار و اعتبار است. ۳- معنی کنایه‌های زیر را بنویسید. (۱) ۱- کمیتش لنگ بود. ۲- شاخ شمشاد ۳- پسمیل کردن ۴- یک کف دست کاغذ ۴- آرایه‌ی حس آمیزی را با مثال تعریف کنید. (۱) ۵- در عبارت زیر چه آرایه‌ای به کار رفته است؟ (۵، ۰) عشق شوری در نهاد ما نهاد.	ث
۲	حفظ شعر ۱- گفتم که ما را به آرزو کشت / گفتا تو بندگی کن کاو (۱) ۲- گه نعره زدی بلبل، / از یاد برفت آن‌ها. (۱) موفق باشید مسئول ارسطویی	ج

نام درس: فارسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۱۰/۰۸
ساعت امتحان: ۸:۰۰
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
مدیریت منطقه ۲
دبیرستان دوره دوم پسرانه سعادت آباد
سوال‌ات امتحان پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

نام و نام خانوادگی:
پایه و رشته:
شماره داوطلب:

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره تجدید نظر به عدد:	نمره به حروف:
	نام دبیر: حسن ارسطویی	تاریخ و امضاء:	نام دبیر: حسن ارسطویی	تاریخ و امضاء:
بارم	ردیف	سوال‌ات		

الف: معنی نظم و نثر

- ۱- تا چرک و آلودگی را از بدن خود بیرون کنیم.
- ۲- ما را نزدیک خود نشاند.
- ۳- دو دست را تا بالای خمیدگی پشت پای اسب کشید.
- ۴- در آن گوشه دور آشنایی با نیما فرصت خوبی بود.
- ۵- می‌خواست تا خود را از مه‌لکه نجات دهد.
- ۶- از آموختن خجالت نکش که یاد گرفتن تو را از ننگ و عار رها می‌کند.
- ۷- اگر تو این نشاط و ذوق را نداری جانور بی‌ذوقی هستی.
- ۸- حسودان بخیل و دشمنان بد ذات او را منحرف کردند.
- ۹- به یارگفتم فکر و خیال تو را به ذهن و ضمیرم راه نمی‌دهم.
- ۱۰- ای روح حقیقی شب قدر تا هنگام طلوع شپیده دم.

ب: لغت

- ۱- هرا: صدا، غوغا، آواز مهیب
- ۲- لثیمی: پستی، فرومایگی
- ۳- خلد: بهشت
- ۴- وقب: هر فرورفتگی اندام مانند گودی چشم
- ۵- مسلخ: رخت‌کن حمام
- ۶- طرب: شادی
- ۷- مستغنی: بی‌نیاز
- ۸- هنگامه: غوغا، دادوفریاد، شلوغی، جمعیت مردم

پ: املا: کلمه های غلط که درست آن ها در برابرشان نوشته شده است

معلوف:مالوف قارب: غارب تلاطم: تلاطم سولت: صولت

ت: دستور

۱- علی: نهاد / درس: مفعول / کلاس: متمم / میخواند: فعل

۲- گلزار: مشتق / گلاب: مرکب / گل: ساده / دانش‌آموز: مشتق-مرکب

۳- شنیده بودی: بشنو-می‌شنوی / خواهند پرسید: بپرسید-می‌پرسند

۴- واو در جمله ی اول دو یا چند کلمه را به هم پیوند می‌دهد به این واو عطف گویند.

واو در جمله ی دوم دو جمله را به هم ربط داده است به این واو، واو ربط گویند.

ث: آرایه های ادبی:

۱-الف) کنایه و ایهام / ب) شعرش در قالب سپید سروده شده که این نوع شعر آهنگ دارد، اما وزن عروضی ندارد و جای قافیه در آن مشخص نیست.

۲-بین اشجار و اعتبار سجع وجود دارد.

۳- ۱) ناتوان بود ۲) سربلند و سرافراز ۳) کشتن شرعی ۴) کم و اندک

۴-در هم آمیختن چند حس مثل صدای گرمی داشت. صدا مربوط به حس شنوایی است ولی گرما مربوط به حس لامسه.

۵-نهاد اول به معنی درون و دومی به معنی گذاشتن بین آن
آرایه ی جناس تام وجود دارد.

ج: حفظ شعر

۱-نوش لعلت / بنده پرور آید

۲-گه جامه دریدی گل / با یاد تو افتادم

محل مهر یا امضاء مدیر

سؤال

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

اداره آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران

(واحد رسالت)

ساعت امتحان: ۸ صبح

وقت امتحان: ۹۰ دقیقه

تاریخ امتحان: ۹۵/۱۰/۱۸

نام واحد آموزشی: دبیرستان سرای دانش نوبت امتحانی: اول

رشته: چهارم انسانی

سال تحصیلی: ۹۵ - ۹۶

نام پدر:

نام دبیر:

ش صندلی (ش داوطلب):

نام و نام خانوادگی:

سؤال امتحان درس: ادبیات تخصصی

(الف) بخش قافیه (۵/۲ نمره)

۱- در بیت زیر به موارد خواسته شده پاسخ دهید. (۵/۱ نمره)

طاووس بهاری را دنبال بکنند/پرش ببریدند و به کنجی بکنند

الف) بیت مردف است؟

ب) کلمات قافیه را مشخص کنید.

پ) قافیه را تعیین کنید.

ت) حروف اصلی و الحاقی را مشخص کنید.

ث) قاعده ی قافیه را تعیین کنید.

۲- در بیت زیر قافیه درست است یا نادرست؟ چرا؟ (۵/۰ نمره)

که خواهد شد بگویند ای رفیقان/رفیق بی کسان یار غریبان

۳- قافیه را در شعر نو (نیمایی) توضیح دهید. (۵/۰ نمره)

(ب) بخش عروضی (۵/۷ نمره)

۴- ابتدا رکن معادل هر یک از علامت ها یا علامت هر رکن را نوشته سپس بگویند هر رکن در کجای مصراع می آید. (۱ نمره)

الف) _ _ لب (ب) فع

۵- بیت "آمدی جانم به قربانت ولی حالا چرا / بی وفا حالا که من افتاده ام از پا چرا" را (۲ نمره)

الف) به خط عروضی نوشته و تقطیع هجایی نمایید.

ب) تقطیع به ارکان نموده و ارکان عروضی معادل هر کدام را بنویسید.

پ) وزن به دست آمده را نامگذاری کنید.

۶- در بیت زیر اختیارات شاعری را یافته، نوع هر کدام را مشخص کرده و توضیح دهید. (۲ نمره)

"شب تار است و ره وادی ایمن در پیش/آتش طور کجا موعد دیدار کجاست؟"

۷- وزن دوری را با یک مثال توضیح دهید. (۱ نمره)

۸- وزن هریک از ابیات زیر را بدون تقطیع بنویسید. (۵/۰ نمره)

الف) جان بی جمال جانان میل جهان ندارد/هر کس که این ندارد حقا که آن ندارد.

ب) تا کی به تمنای وصال تو یگانه/اشکم شود از هر مژه چون سیل روانه.

۹- شعر نیمایی زیر را تقطیع هجایی کرده، ارکان عروضی آن را بنویسید. (۱ نمره)

از تهی سرشار/ جویبار لحظه ها جاری است

(پ) بخش سبک شناسی (۶ نمره)

۱۰- معنی و مفهوم شعر و نثر (۳ نمره)

- معنی و مفهوم هر یک از ابیات و عبارتهای زیر را به نثر روان امروزی بنویسید.

۱۰-۱- درزی نیز در کوزه افتاد. (۲۵/۰)

☒ پاسخنامه سفید داده شود.☐ پاسخ سوالات در روی برگ سؤال نوشته شود، نیاز به پاسخنامه سفید ندارد.

۱۰-۲- پس مملکت انوشروان برسد. (۰/۲۵).

۱۰-۳- نبض امیر بگرفته بود و مزاج او بشناخته. (۰/۵)

۱۰-۴- ندانسته که رشته ی گران فطرت را در کارگاه تکوین بر تلوین یک سر سوزن خطا نباشد. (۰/۵).

۱۰-۵- ناگاه چشم های جهان بینش برکنم تا در مستقبل نور دیده و میوه ی دل من از قصد او ایمن گردد. (۰/۵).

۱۰-۶- تا سلسله ی ایوان بگسست مداین را/ در سلسله شد دجله، چون سلسله شد پیچان. (۰/۵)

۱۰-۷- ببرید و زهم بگسست و گردان گشت بر گردون/ چو پیلان پراکنده میان آبگون صحرا. (۰/۵)

۱۱- درک مطلب (۲ نمره)

۱۱-۱ با توجه به بیت "تو گفתי آسمان دریاست از سبزی و بر رویش/ به پرواز اندر آورده است ناگه بچگان عنقا" و لا به کدام باور قدما اشاره دارد؟ ثانیاً منظور از بچگان عنقا چیست؟ (۰/۵)

۱۱-۲- "سطیح کاهن" عبارت زیر از درس "میلاد پیغامبر" را چگونه تعبیر می کند؟ (۰/۵)

«انوشروان به خواب اندر چنان دید که بادی از آسمان بیامدی کوشک او همه ویران کردی و از کنگره های کوشک چهارده بماندی و باقی جمله ویران شدی»

۱۱-۳- "چین" در فزهنک و ادب فازسی نماد چیست؟ و منظور از "بهار چین" در عبارت زیر چیست؟ (۰/۵)

«در اثنای سخن هری را به بهشت عدن مانند کردی بلکه بر بهشت ترجیح نهادی و از بهار چین زیادت آوردی»

۱۱-۴- مفهوم عبارت "خسرو در این پرگار عیب نقاش کرده است" در شعر کدام شاعر دیده می شود؟ آن را بنویسید. (۰/۵).

۱۲- خودآزمایی (۵/۱ نمره)

۱۲-۱- کدام اثر نمونه ی اعلای نثر مصنوع و کدام از بهترین نمونه های انشای نثر فنی است؟ (۰/۵)

۱۲-۲- در بیت "مست است زمین زیر خورده است به جای می/ در کاس سر هرمز خون دل نوشروان" چرا شاعر زمین را مست توصیف کرده است؟ (۰/۵)

۱۲-۳- بیت "چو دودین آتشی کآبش به روی اندر زنی ناگه/ چو چشم بیدلی کز دیدن دلبر شود بینا" را به خط عروضی بنویسید؟ (۰/۵)

۱۳- معنی واژه (انمره)

۱۳-۱- جواب پیران مسکت باشد (۰/۲۵).

۱۳-۲- می اندیشم که خود را از بلای این ظالم جان شکر باز رهانم (۰/۲۵)

۱۳-۳- ای ملک، امروز تماشای شکارت چگونه بود؟ (۰/۲۵)

۱۳-۴- پای در رکاب خنگ نوبتی آورد. (۰/۲۵)

۱۴- دانش های ادبی (۵/۲ نمره)

۱۴-۱- دو ویژگی نثر سامانی را در عبارت زیر نشان دهید. (۰/۵)

"پس چون روز پنجم بود نامه ای آمد از جانب پارس که در آتشکده آتش بمرد، و مدت هزار سال گذشته بود تا آن آتش نمرده بود."

۱۴-۲- آرایه های ادبی موجود در بیت زیر را تعیین کنید. (۰/۵)

"یک ره زلب دجله منزل به مداین کن/ وز دیده دوم دجله بر خاک مداین ران"

۱۴-۳- پیش از خاقانی کدام شاعران در شعر خود به عظمت "ایوان مداین" و عبرت پذیری از آن اشاره کرده اند؟ (۰/۵)

۱۴-۴- هر یک از آثار داده شده از کیست؟ (۰/۵)

الف) قابوس نامه ب) بهارستان

۱۴-۵- هر یک از سبک های زیر بر چه اساسی طبقه بندی و نامگذاری شده اند؟ (۰/۵)

الف) سبک هومر ب) سبک فکاهی

ردیف	سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر
الف	معنی و مفهوم نثر (۵نمره) ابیات و متون زیر را به فارسی روان بازگردانی کنید. ۱- برآمد قیرگون ابری ز روی نیلگون دریا/چو رای عاشقان گردان چو طبع بیدلان شیدا ۲- همه بتان به روی اندر افتادند و اندر همه ی آتشکده ها آتش بمرد. ۳- سخن با پیران به گزاف مگوی که جواب پیران مُسکِت باشد. ۴- ریگ آموی و درشتی راه او/زیر پایم پرنیان آید همی ۵- قریب هزار ناو هست پر آب و علف، که هر یکی لشکری را تمام باشد. ۶- تو گفתי آسمان دریاست از سبزی و بر رویش/به پرواز اندر آورده است ناگه بچگان عنقا	
ب	معنی واژگان (۱ نمره) ۱- گروهی اشتران <u>بُختی</u> بودندی بسیار ۲- هشیار باش و به جوانی <u>غره</u> مشو ۳- <u>صواب</u> آن می نماید که در اوج هوا پرواز کنی ۴- خزاین آراسته و لشکر <u>جرار</u> و بندگان فرمان بردار	
ج	قافیه: ۱- با توجه به بیت زیر به پرسشهای مطرح شده پاسخ دهید. "کاشکی جز تو کسی داشتمی یا به تو دست رسی د/شتمی" الف) شعر ردیف دارد یا خیر؟ اگر دارد مشخص کنید. ب) واژه های قافیه کدام است؟ د) حروف اصلی قافیه کدام است؟ ه) قافیه طبق کدام قاعده است؟ ۲- انواع قافیه را در ابیات زیر مشخص کنید.(قافیه میانی، درونی، ذوقافیتین) الف) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن/ من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود ب) گزید از غنیمت ظرایف بسی / کز آن سان نبیند طرایف کسی ج) به جفایی و قفایی نرود عاشق صادق / مژه بر هم نزد گر بزنی تیر و سنانش ۳- در هر یک از ابیات زیر قافیه بر اساس کرام قاعده است؟ الف) زلفت هزار دل به یکی تار مو ببست/ راه هزار چاره گر از چهار سو ببست ب) نکونام و صاحب دل و حق پرست/ خط عارضش خوش تر از خط دست	۱،۲۵ ۰،۷۵ ۰،۵

۰.۵	۴- در بیت " در این زمانه بتی نیست از تو نکو تر / نه بر تو بر شمنی از رهیت مشفق تر " قافیه صحیح است یا نادرست؟ در هر صورت دلیل آن را ذکر کنید.
۰.۵	۵- قافیه کردن کدام یک از کلمات زیر <u>نادرست</u> است؟ الف) خیز - نیز ب) او - رو ج) صواب - کتاب د) عزیز - لذیذ
۱	عروض: ۱- نام هر یک از هجاهای زیر را بنویسید. (۱) — — — — — (۲) — — — — — (۳) — — — — — (۴) — — — — —
۰.۷۵	۲- کدام یک از هجاها یا ارکان زیر نمی تواند در پایان مصراع ذکر شود. الف) مفاعیلن ب) فعلات ج) مفاعل د) مفعولن
۱	۳- با توجه به بیت زیر به سوالات زیر پاسخ دهید. " در رفتن جان / از بدن گویند هر نوعی سخن / من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود "
۰.۷۵	الف) بیت را تقطیع هجایی کنید و ارکان آن را مشخص کنید.
۰.۷۵	ب) نام ارکان و تقسیم بندی آن را بنویسید.
۰.۵	ج) اگر کلماتی دارای اختیارات شاعری هستند، آنها را مشخص کنید و نام و نوع اختیار را نیز ذکر کنید.
۰.۵	۴- کلمه ی " از ایشان " را یک بار با حذف همزه تقطیع کنید و یک بار بدون حذف همزه، سپس نام هر یک از ارکان بدست آمده را بنویسید.
۰.۷۵	۵- نام اختیارات بکار رفته در بیت زیر را بنویسید. " ای که دستت می رسد کاری بکن / پیش از آن کز تو نیاید هیچ کار "
۰.۵	دانش های ادبی: ۱- جاهای خالی را پر کنید. الف) نخستین کسی که اصطلاح سبک به معنای امروزی را در ادبیات فارسی به کار گرفت بود که در مقدمه ی کتاب به لفظ سبک اشاره کرد.
۰.۷۵	ب) نام دیگر کتاب چهار مقاله، است که به قلم نوشته شده است و دارای قسمت است.
۰.۵	ج) کتاب کلیله و دمنه را از فارسی به عربی بازگردانی کرده است.
۱	۲- تقسیم بندی سبک بر اساس نظر ملک الشعرای بهار را نام ببرید.
۰.۵	۳- دو مورد از ویژگی های سبک عراقی را نام ببرید.
۰.۷۵	۴- سبک خراسانی به چند بخش یا دوره تقسیم شده است؟ نام ببرید.
۱	۵- هر یک از کتاب های زیر نمونه چه نوع نثری است؟ (۱) نقه المصدور (۲) مقامات حمیدی (۳) کیمیای سعادت (۴) تاریخ بلعمی